

[Thor kil Kristensen.]

bestemmelse om, at statslån kun kan optages ifølge lov. Jeg synes derfor, man skal overveje, om man skal gøre bemyndigelsen større end svarende til det lån, man eventuelt måtte blive enig om at optage i øjeblikket, og jeg vil gerne spørge, om det er tanken, hvis man nu får et flertal for denne lov, at man vil gå til finansudvalget, hver gang der er tale om at optage lån i henhold til denne lov, eller hvordan tanken har været.

Jeg skal dernæst vende mig til spørgsmålet om betingelserne for det eller de lån, som måtte blive optaget i henhold til den lov, der her er foreslået. De lån, vi har optaget i Amerika for nylig, dels i Den internationale Bank, dels på det amerikanske kapitalmarked, var jo dyre. Lånene i Den internationale Bank er altid ret dyre på grund af denne banks særlige formål og karakter, men jeg har fra god kilde — eller fra en kilde, som jeg mener skulle være god — hørt, at lånebetingelserne for det private lån, der er optaget i Amerika, har været særdeles ugunstige; jeg har hørt, at den effektive rente skulle være ikke mindre end 6,33 pct. Jeg vil gerne bede den højtærede finansminister oplyse, om dette er rigtigt; hvis det er rigtigt, er det en betænkelig sag. Vi fik at vide, at et af formålene med det sidste lån var at yde lån til de danske elektricitetsværker o. s. v., og det var, så vidt jeg forstod, til en rente, der var væsentligt lavere end disse 6,33 pct., idet man har garanteret el-værkerne, at de skulle kunne låne til det danske renteniveau. Det er i sig selv en betænkelig sag, at staten i en tid, hvor vi ikke mangler penge, låner i udlandet og derefter låner disse penge ud herhjemme til en lavere rente, end staten selv har lånt dem til. Men dertil kommer, at hvis formålet i øjeblikket blot er at styrke valutareserven, har man ikke for tiden noget konkret formål, som det nye lån skal anvendes til at finansiere; det vil med andre ord sige, at der vil ske det, at Danmarks langfristede udenlandske gæld vil stige, og vore kortfristede udenlandske tilgodehavender vil stige med det samme beløb. Der kommer så et spørgsmål, som jeg også gerne vil bede den højtærede finansminister besvare, et spørgsmål, som bliver aktuelt, når valutareserven har nået

en sådan størrelse, som den har i dag, nemlig dette: til hvilken rente eller til hvilke rentesatser er vor valutareserve for tiden anbragt?

Jeg forstår det sådan, at vor valutareserve dels kan bestå i banktilgodehavender i andre lande, dels i skatkammerbeviser eller lignende papirer. Så vidt jeg forstår, plejer renten af disse kortfristede likvide anbringelser at være temmelig lav, men det er en tvivlsom sag, hvis vi nu skal låne til 5-6 pct. eller måske endnu mere, at anbringe pengene i kortfristede banktilgodehavender, skatkammerbeviser el. lign. til lav rente.

Altså: jeg vil gerne bede den højtærede finansminister udtale sig om de rentesatser, vor valutareserve for tiden er anbragt til. Jeg formoder, det kan siges her fra talerstolen; hvis ikke, ønsker vi det drøftet nærmere i finansudvalget.

Jeg kommer så til det sidste spørgsmål, jeg vil berøre, nemlig anvendelsen af det låneprovenu, som kommer ind, hvis man nu optager et eller flere lån i henhold til den foreslåede lov.

Der forhandles — har vi fået at vide — om et lån i Schweiz. Jeg vil gerne vide, om et sådant lån kan ventes klausuleret, sådan at der medfølger en forpligtelse af handelspolitisk art i den retning, at vi skal købe visse ting i Schweiz som en betingelse for at få lånet. Det hører naturligvis til de forhold, man må drage ind under en bedømmelse af lånebetingelserne i videre forstand, om der følger handelspolitiske forpligtelser af denne art med. Jeg må i den henseende pege på, at hvis vi ad åre får brug for at låne meget store beløb i udlandet, fordi vi skal bygge Store-Bæltsbro, Øresundsbro eller atomkraftværker, eller hvad der nu kan blive tale om af meget store investeringer, får vi for alvor brug for at trække på det internationale lånemarked. Hvis vi så i en periode, hvor vi ikke har noget særligt behov, i nogen grad udtømmer vore lånemuligheder ved at låne så hist så her i mindre beløb, og måske med handelspolitiske forpligtelser, kan dette blive betænkeligt. Men uanset hvad den rent umiddelbare anvendelse af den til rådighed kommende udenlandske valuta måtte angå, så betyder lånet jo, at den danske statskasse får penge til rådighed,